

Lambið píndist illa

Bóndin Petur Karl av Rana varð fríggjadagin dømdur 10.000 krónur í bót millum annað fyri at hava latið eitt lamb ganga á trimum beinum og pínst

Randi Jacobsen

Í apríl 2010 meldaði Djóraverndarfelagið bóndan Petur Karl av Rana fyri djórapínslu.

Orsøkin var eitt lamb, sum var komið fyri ein bil, og í staðin fyri at ringja til djóralækna ella drepa lambið valdi Petur Karl av Rana at lata lambið ganga á trimum beinum. Hann kappaði bara brotna beinið av lambinum.

Hóast politiið álegði bóndanum at drepa lambið, læt hann tað ganga ein dag aftrat og drap ikki lambið, fyrr enn politiið annan dagin fór eftir honum og fekk hann at drepa lambið.

Málið var fyri aðru ferð í rættinum fríggjadagin. Petur Karl av Rana vardi seg við, at hann læt lambið ganga, tí hann hevði ætlað at funnið ærini eitt annað lamb. Tað eydnaðist ikki. Tað ráddi um at finna ærini eitt annað lamb, tí ein nýlemba, sum missir lambið, fer illa, tá ið mjólkín etur til, og einki lamb er at súgva hana.

Hann vardi seg eisini við, at tað tekur tíð at fáa ein djóralækna úr Havn at koma til Suðuroyar. Hann var tí sjáldan noyddur til sjálvur at meta um, hvat best var at gera. Í hesum førinum tók hann atlit til ærina, og hann metti, at lambið

hevði tað gott, tí tí hoppaði runt.

Birna Mørkøre, landsdjóralækni var førd sum vitni, og hon var ikki í iva um, at lambið hevði pínst heilt illa, tí kjótið var bert, og nógvar nervar eru í beininum. Líka sum hjá menniskjum.

Skitið fjós

Tá ið hetta málið tók seg upp, vóru Búnaðarstovan og politiið farin undir at kanna viðurskiptini í neytafjósinum hjá Petur Karl av Rana í Øravík.

Hann hevði fingið eina avtalu, og á næstu vitjan, stóð betur til, men so var aftur galið. Arbeidsarmboðini vóru í ólagi, neytini fingið ikki nóg nógv drekkivatn, og tey stóðu upp um øklar í mykju, so tey fingið ikki lagt seg nakrastaðni á básinum.

Fjosið var í ringum standi, tá ið Petur Karl av Rana yvirtók tað.

Rætturin dømdi Petur Karl av Rana samsvarendi ákærurritinum. Hann varð ikki dømdur fyri djórapínslu og misrøkt men fyri vanasketni, og tað fekk hann 10.000 krónur í bót fyri. Harafrat skal hann gjalda sakarmálsútreiðslurnar.

Petur Karl av Rana, sumerstørstseyðabóndi í Suðuroynni, hevur ikki longur festið í Øravík, og øll neytini eru tikin av.

Gandað mentanarnátt í Norðurlandahúsinum

FRAMSÝNING – við málurunum Astri Luihn, Sigrun Gunnarsdóttir og Edward Fuglø

Fríggj kvöldið bjóðar Norðurlandahúsið til mentanarnátt og summarframsýning.

Summarframsýningin í ár er Laterna Magica, ið er ein stór altjóða ferðaframsýning við trimum av okkara fremstu listafólklum: Astri Luihn, Sigrun Gunnarsdóttir og Edward Fuglø.

Framsýningin letur upp mentanarnáttina við tónleiki frá ungum tónlistafólki úr musikkuskúlanum og kórinum 17 sangarar. Húsið letur upp klokkan 21. og klokkan 22 heldur Bjørn Kalsø, landsstýrismaður í mentamállum røðu og setir framsýningina. Síðani sigur Eva Furseth, kurator, nøkur orð um Laterna Magica, framsýningina og stuttsøguna hjá Williami Heinesen.

Framsýningin kann síggjast í Norðurlandahúsinum í alt summar til síðst í august. Síðan fer hon til Vejle Kunstmuseum í Danmark, har hon hongur uppi til november. Í 2013 er hon boðin til Osaka og Nagoya í Japan, til Trondheim í Noregi og hon endar sína ferð um heystið í Listasafni Kópavogur í Íslandi.

Listfrøðingurin Eva Furseth hevur valt listafólkin og kuraterað framsýningina. Í bók, sum kemur út í sambandi við framsýningina, skrivur Furseth m.a. fylgjandi, um hví hon hevur valt Laterna Magica sum heiti og tema:

»Heitið sipar til stuttsøguna hjá Williami Heinesen við sama heiti. Teksturin sigur frá einum barnaminni; kitlandi spenninginum hjá tveimum dreingjum undan eini laterna magica sýning. Hesaferð var tólið, eitt slag av ljósmyndatóli, í ólagi og framsýningin av ongum. Hóast hetta ella kanska júst av hesum, verða teir mongu tímarnir hjá dreingjunum við spentari bíðan og fabulerandi ímyndingum standandi sum eitt virðismikið minni hjá rithøvundinum. William nemur her við eina av týðningarmestu æðrunum í listini – eggjanina av áskoðarans tanka og hugflogi.«

Víðari skrivur Furseth:

»Framsýningin vísir málningar eftir tríggar sera ymiskar málalarar. Teir hava reindyrkað hvør sína heilt

ymisku leið innan figurativa samtíðarlist; Astri Luihn arbeidir innan lýriska abstraktión, Sigrun Gunnarsdóttir leggur seg eftir tí symbolska, meðan Edward Fuglø nærkast surrealismu og popart.«

Listafólkin hava arbeitt í trý ár við framsýningini. Eva Furseth vildi hava stórar myndir, og tað hevur hon fingið. Í øllum Norðurlandahúsinum, í Klingruni, í Forhøllini og í Athøll síggjast veldiga stórir málningar,

og í Dansistovuni er ein digital fotosýning, íblástur av stuttsøguni hjá Williami Heinesen eftir hugskoti hjá Evu Furseth, og sum Brynjolvur Andreassen hevur skapt.

Stjórin í Listasavni Føroya, listfrøðingurin Nils Ohrt skrivur í framsýningarbókini um tey trý listafólkin.

Um Astri Luihn skrivur hann m.a.:

»Tað er eitt í allar mátar fantastisk univers, ein upplivur í málningunum hjá Astri

Luihn, og við síni ekspansivu, ja eksplosivu megi úteftir og uppeftir hava teir í sær eina kosmiska dimensión. Tað sublima formatið verður ikki minni við teimum elasmáu fuglunum, men sjálvt um tað er so, at teir draga fantasiheimin aftur inn í ein veruleika, hendir hetta bert eitt bil, tí tær yvirjarðisku litformatiónirnar lætta sær aftur á og flúgva út har, ið okkara hugflog leiðir tær«.

Um Sigrun Gunnarsdóttir skrivur hann m.a.:

»Í ljósinum av hennara tekniska dugnaskapi skal ein ikki fara skeivur av teimum einføldu formunum og teimum stóru littu flatunum í listini hjá Sigrun Gunnarsdóttir. Hetta eru medvitin val, og tað sama eru hin barnsligi stramleikin og einfelddin í kompositiónini, ið nærkast modernaðari minimalismu og planskjóting. Men tað steðgar ikki har, tí tey einføldu og strammu gerandisligu motivini vaksa í næstu løtu inn í gandin.«

Um Edward Fuglø kunna vit m.a. lesa:

»Surrealismen hjá Edward Fuglø hevur dām av teknisøgu, reklamu, filmi og tekniskari tekning. Heldur ikki er hann kræsin í tilfarsvali. Akrylmáling, plexiglas, foto, nylon, áratollar, plast, blaðgull, baðikør, útstappaðir fuglar og mangt annað verða nýtt eftir regluni: Heldur gott kitsj enn góðan smakk. Úttrykkið kann vera figurríkt, fabu-lerandi, men er oftast minimalistiskt, og innan fyri hin stramma formin kann so mangt henda.«

Bókin við nógvum myndum hevur heitið á framsýningini: Laterna Magica. Tey ið skrivað hava eru William Heinesen, Anne-Kari Skarðhamar, professari og doktari og listfrøðingarnir Eva Furseth og Nils Ohrt. Hon er skrivað á enskum, donskum, norskum og japanskum. Grafia hevur lagt til rættis, og Estra hevur prentað. Útkomudagin 8. juni kostar bókin 100 kr.

– Vælkomin til mentanarnátt í Norðurlandahúsinum, siga tey í Norðurlandahúsinum.